

Brødding (*Salvelinus alpinus* x *Salvelinus fontinalis*)

Beskrivelse

Videnskabeligt navn: *Salvelinus alpinus* x *Salvelinus fontinalis*

Kaldenavn: Brødding/brødding

Beskrivelse: Brøddingen er en hybrid mellem en fjeldørred (rødding) og en kildeørred. Krydses en fjeldørred-hun og en kildeørred-han ligner afkommet mest kildeørreden, og gør man det omvendt, ligner afkommet mest fjeldørreden. Farven er ikke overraskende meget varierende. Hvis fiskene spreder sig til havet, bliver de ret blanke, men i ferskvand er især hannerne meget smukt farvede i orange og røde nuancer. Der er lyse pletter på en mørkere baggrund. På ryggen er normalt svage, bugtede tegninger, og forkanten af brystfinnerne, bugfinnerne og gatfinnen er hvid med en mørk stribe bagved. Maksimalstørrelsen er ikke godt kendt, men formentlig kan brøddinger blive 80-100 cm ligesom forældrearterne. Herhjemme er de udsatte brøddinger sjældent over 4-5 kg.

Forvekslingsmuligheder

Brøddingen kan være meget svær at kende fra forældrearterne. Det er lettest at se forskel på farven/farvetegningerne. Brøddingen har svage, bugtede tegninger på ryggen, mens de er kraftigere hos kildeørreden (fjeldørreden mangler bugtede tegninger). Ligesom kildeørreden er forkanten af de parrede finner og gatfinnen er hvid med en mørk stribe bagved (fjeldørreder mangler den mørke stribe).

Spredningsvej og nuværende udbredelse

Fjeldørreden findes naturligt over store dele af den nordlige halvkugles koldere egne, mens kildeørreden stammer oprindeligt fra den østlige del af Nordamerika^{1,2}. Hybriden – brøddingen – kendes fra naturen i Nordamerika, men det er primært i dambrug, at man har krydset de to arter, da afkommet stiller knap så store krav til vandmiljøet end forældrearterne, vokser bedre og er mere resistent over en række sygdomme. I Fiskeatlassets database findes kun oplysninger om ret få fangster fra naturen herhjemme, men brøddinger udsættes som supplement til regnbueørrederne i put-and-take-søerne mange steder. I en del søer udsættes de dog kun om vinteren, da vandtemperaturen er for høj om sommeren.

Score og baggrund

Vi benytter en skala fra 1-3. 1 svarer til lav, 2 svarer til middel og 3 svarer til høj

Sprednings-potentiale	Levestedets bevarings- eller naturværdi	Påvirkning af hjemme-hørende arter	Påvirkning af økosystemer	Økonomiske effekter	Helbreds effekter	Harmonia	Samlet
1	2	1	1	1	1	5	7

Spredningspotentiale: 1 (lav). Spredningspotentialet for brøddingen er vurderet til lavt. Selvom brøddingen findes i flere danske dambrug, hvorfra den sandsynligvis fra tid til anden undslipper til åerne (og videre til havet), klarer den sig tilsyneladende dårligt i vores natur. Hybriden har været i landet i ca. 70 år, og i den periode er der ikke set egentlig spredning, og selv om de ikke er helt sterile, er reproduktionsevnen kraftigt nedsat. Dette er grunden til, at man til stadighed bruger "rene" moderfisk til fremstillingen af brøddinger. Global opvarmning vil kun gøre det sværere for brøddingen at klare sig. Den udsættes i put-and-take-søer i store dele af landet, men der er ikke nogen tegn på videre spredning ud i naturen herfra.

Levestedets bevarings- eller naturværdi: 2 (middel). Levestedets bevaringsværdi for brøddingen er vurderet til middel. Den trives nemlig bedst i forholdsvis kolde bække, der er en habitatype, der trues af bl.a. forurening, udledning af næringsstoffer og global opvarmning. Der er dog ingen eksempler på, at brøddinger, der er undsluppet fra dambrug, har taget ophold i bækkene i længere tid, og oftest fanges de kun i tiden umiddelbart efter et udslip. Brøddingen er en forholdsvis almindelig fisk i put-and-take-søer af begrænset naturværdi, hvor den udsættes til glæde for lystfiskere.

Påvirkning af hjemmehørende arter: 1 (lav). Påvirkning af hjemmehørende arter er vurderet til lav. Skulle brøddinger undslippe til vandløbene i større antal, vil de næppe trives ret godt, for i de fleste vandløb findes bestande af hjemmehørende ørreder (*Salmo trutta*), og de er betydelig mere aggressive og territoriehævdende end brøddingerne. Det betyder, at brøddingerne hurtigt går til grunde eller vil blive spredt så meget, at de ikke påvirker deres omgivelser.

Påvirkning af økosystemer: 1 (lav). Påvirkning af økosystemer er vurderet til lav. Den tæthed af brøddinger, der skal til for at påvirke økosystemet, kan kun opstå, hvis der etableres ynglebestande, og det er som nævnt næppe muligt.

Økonomiske effekter: 1 (lav). De økonomiske effekter for brøddingen er vurderet til lav. De brøddinger, der udsættes i put-and-take-søerne er et økonomisk aktiv. Undslupne brøddinger har ingen økonomisk betydning. Da det er usandsynligt, at der opstår bestande i naturen, vil der ikke blive behov for bekæmpelse.

Helbredseffekter: 1 (ingen). Der er ingen kendte negative helbredseffekter for brøddingen, der produceres kunstigt for at blive brugt til konsum.

Total score = 7

Kilder

¹ Rasmussen, G.R. 2012. Fjeldørred. S. 469-478 i: Carl, H. & Møller, P.R. (red.). Atlas over danske ferskvandsfisk. Statens Naturhistoriske Museum.

² Rasmussen, G.R. 2012. Kildeørred. S. 479-490 i: Carl, H. & Møller, P.R. (red.). Atlas over danske ferskvandsfisk. Statens Naturhistoriske Museum.